

KONSULTACJE SPOŁECZNE NA POTRZEBY OPRACOWANIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

w ramach projektu
„Nowa jakość konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym”

RAPORT Z REALIZACJI TECHNIKI KONSULTACYJNEJ „SPACER BADAWCZY DLA MŁODZIEŻY”

1. Specyfikacja zgodnie z Indywidualnym Planem Konsultacji

Zgodnie z zasadami określonych w Indywidualnym Planie Konsultacji *metoda terenowa pozwoli bezpośrednio w przestrzeni zapytać jej użytkowników o obecną ocenę przestrzeni oraz wizję zagospodarowania terenu, a także poddać ich ocenie różne możliwe rozwiązania i nawiązać bezpośredni dialog*. Z uwagi na to, że plan miejscowy opracowuje się dla perspektywy minimum 5 – 10 letniej, w spacerze badawczym wzięła udział młodzież, która w przyszłym czasie będzie odbiorcą przyjętych ustaleń. Zamierzeniem samorządu jest wypracowanie nowej formuły dla obszaru objętego planem miejscowym zgodnej z oczekiwaniami przyszłej wiodącej grupy mieszkańców. Dlatego też istotne jest aby to młodzież określiła potrzeby i oczekiwania rozwojowego tego terenu. Spacer odbył się z udziałem moderatora i eksperta z dziedziny planowania przestrzennego, którego celem było *przedstawienie istniejącej przestrzeni w odmienny sposób z założeniem jej nowego lepszego zagospodarowania*. Umożliwił zaangażowanie uczestników spaceru w twórcze myślenie i zebranie pomysłów na zmiany w zagospodarowaniu otoczenia. Najważniejsze zagadnienie oraz najciekawsze wnioski i spostrzeżenia będą wykorzystane podczas prac warsztatowych z tą samą grupą młodzieży.

2. Termin i miejsce spotkań

Spacer badawczy dla młodzieży odbył się 19 września 2018 r. w na terenie Osiedla Leśnego w Kostrzynie nad Odrą w godz. od 9.00 do 12:00.

3. Zespół oraz uczestnicy spotkań

Zespół konsultacyjny tworzyły następujące osoby:

- Wojciech Kłosowski – moderator, ekspert samorządowy, specjalista w zakresie strategii rozwoju lokalnego,
- Jan Biernacki – moderator, ekspert z dziedziny planowania przestrzennego, urbanista;
- Katarzyna Mackiewicz – architekt miejski, Urząd Miejski w Kostrzynie nad Odrą,
- Elżbieta Ratajczak – konsultant do spraw planowania przestrzennego, Urząd Miejski w Kostrzynie nad Odrą.

Adresatami spotkania była młodzież ponadgimnazjalna w wieku 16 – 18 lat zaproszona do współpracy przez organizatorów konsultacji.

Udział w spotkaniu wzięło 14 uczniów z uczęszczających do Regionalnego Centrum Edukacji Ponadgimnazjalnej w Kostrzynie nad Odrą wraz z opiekunem, będących mieszkańcami miasta oraz okolicznych miejscowości.

4. Wprowadzenie do projektu

Spotkanie rozpoczęło się o godz. 9.00 w Klubie Osiedlowym na Osiedlu Leśnym od przywitania przez Wojciecha Kłosowskiego, który omówił projekt konsultacji oraz spacer badawczy, na który została zaproszona młodzież. Wskazał przy tym na wartości procesu konsultacyjnego dla kształtowania nowej jakości w procesach planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym poprzez włączanie i zaangażowanie lokalnej społeczności.

Następnie Jan Biernacki poinformował, że konsultacje odbywają się na potrzeby sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Sportowa i Prosta II w Kostrzynie nad Odrą oraz w zwięzły sposób omówił system planowania przestrzennego oraz procedurę sporządzenia przedmiotowego planu miejscowego.

Pierwsza część spotkania polegała na analizie zachowań i potrzeb z zastosowaniem wybranych technik komunikacji. Moderator angażował do dyskusji poszczególnych uczniów prosząc o zabieranie głosu na temat m. in: potrzeb i marzeń własnych a także innych osób.

Ponadto wskazano na oczekiwania ze strony zespołu konsultacyjnego względem uczestników oraz efekty jakie przewiduje się uzyskać. Pomysły na zagospodarowanie analizowanego obszaru w szczególności miały uwzględniać potrzeby badanej grupy, ale także innych faktycznych i potencjalnych grup.

Całość stanowiła przygotowanie przed właściwą częścią całej techniki konsultacyjnej czyli spaceru badawczego w terenie.

5. Przebieg i wynik dyskusji

Spacer badawczy w terenie rozpoczął właściwy etap konsultacji, który objął Osiedle Leśne, w tym: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, plac sportowy pomiędzy garażami, a terenami produkcyjno-usługowymi oraz dawną strzelnicę wojskową.

Uczestnicy wraz zespołem konsultacyjnym zatrzymywali się w czterech miejscach dokonując analizy obecnego stanu zagospodarowania oraz podejmując próby zdefiniowania na nowo funkcji i sposobów zagospodarowania:

1) Plac wewnątrz osiedla – na południe od górki

Stan istniejący:

Obszar stanowi w zdecydowanej części teren zielony, na którym zlokalizowano plac zabaw dla dzieci. Dominuje roślinność trawiasta. Przy krawężniach jezdni rosną pojedyncze lipy, a także kilka robinii w tym jedna w formie krzewu, który wyrósł w miejscu wyciętego wcześniej drzewa. Natomiast w obrębie placu zabaw nawierzchnię tworzy wysypany żwir. Ustalono, że ustawione urządzenia, ze względu na formę, przewidziane są do zabawy dla dzieci do lat 8. Poza tym cechują się istotnym zużyciem. Nieliczne ławki bez oparcí rozmieszczone są w sposób nieplanowy.

Propozycje:

Podczas dyskusji ustalono, że najbardziej pożądanym będzie urządzenie przestrzeni o charakterze wielopokoleniowym bez możliwości jednoznacznego strefowania, co oznacza, że obecność różnych grup korzystających z przestrzeni w każdym miejscu będzie akceptowana - przestrzeń zapraszająca wszystkich, w tym:

- rozmieszczenie nowych ławek z oparciami oraz w sposób umożliwiający nawiązywanie kontaktów sąsiedzkich;
- budowę chodników z uwzględnieniem wydeptanych ścieżek;
- wskazanie miejsca wraz dla zorganizowania miejsca ze stołem bądź stolikami w celu organizacji niewielkich spotkań sąsiedzkich;
- budowa nowego placu zabaw, który *stawia wymagania* oraz *nie jest nudny*, zgodnie z najnowszymi kierunkami z krajów Europy zachodniej i północnej;
- wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień;
- uniemożliwienie wjazdu samochodów.

2) Plac wewnątrz osiedla – na północ pod górki

Stan istniejący:

Dominującą formą zagospodarowania jest boisko do gry w koszykówkę i siatkówkę ogrodzone wysokim płotem. Ponadto w części północno-wschodniej zlokalizowane są betonowe siedziska wraz ze stołami oraz stół do tenisa stołowego. Wyznaczono też kilka miejsc do parkowania prostopadłego

Propozycje:

Uczestnicy zgodzili się że ten obszar nie wymaga zmian dotychczasowej funkcji. Wskazali jednak na konieczność:

- ustawienia dodatkowych ławek ze stolikami pomiędzy boiskiem a drogą w części północno – zachodniej
- wprowadzenia dodatkowej zieleni.

3) Plac sportowy pomiędzy garażami a terenami produkcyjno – usługowymi

Stan istniejący:

Obszar w zdecydowanej większości ma charakter otwarty, na którym znajdują się bramki do gry w piłkę nożną. Podczas wizji terenowej uczestnicy stwierdzili jednak, że nie jest użytkowany zgodnie ze swoim przeznaczeniem. Świadczy o tym brak wydeptanej trawy przed bramkami oraz to, że nie jest odpowiednio utrzymany: trawa nie była odpowiednio przystrzyżona na murawie można było dostrzec psie odchody. Od strony garaży występuje nieplanowe porośnięta darnią górka ziemi i gruzu. Pozostała północna część, mimo że ewidencyjne również stanowi plac sportowy, została urządzona jako ogrody przydomowe z altanami okolicznych mieszkańców, a stan ten trwa zapewne kilkadziesiąt lat.

Propozycje:

Uczestnicy zgodzili się co do pozostawienia dotychczasowej rekreacyjnej funkcji placu sportowego, proponując jednak szczegółowe rozwiązania w tym zakresie:

- boisko do piłki nożnej w dotychczasowych rozmiarach wraz z ogrodzeniem z bramkami chroniącym przed wypadnięciem piłki oraz nowymi liniami;
- tor wrotkarski z możliwością wpisania boiska do piłki nożnej;
- uformowanie niewielkiego wału ziemnego od strony garaży wraz z ławkami.

Ponadto ustalono, że warto zachować i usankcjonować ogródki w północnej części ze względu na trwałość tej formy zagospodarowania, użytkowanie przez mieszkańców Osiedla Leśnego oraz to że nie ma potrzeby powiększania placu sportowego.

4) strzelnica

Stan istniejący:

Dawna strzelnica znajdują się na północ od Osiedla Leśnego, w odległości ok. 300 m od zabudowań mieszkalnych. Obecnie jest to obiekt opuszczony, który składa się z 9 torów o długości ok. 270 m każdy oddzielone wałami ziemnymi o wysokości do 2 m. Wały są porośnięte wielogatunkowymi drzewami i krzewami. Występują także obiekty murowane w formie ruin służące wcześniej utrzymaniu strzelnicy.

Propozycje:

Strzelnica stanowi obiekt posiadający wiele potencjałów, jednakże należałoby rozważyć jej wykorzystanie z uwzględnieniem uciążliwości dla sąsiadującej zabudowy wielorodzinnej, które można wykorzystać. Peryferyjne położenie w otoczeniu lasów miejskich oraz zabudowy produkcyjno-usługowej pozwala określić na nowo funkcje, których uciążliwość nie spowoduje spadku komfortu zamieszkania, a dobry dojazd od strony miasta przyciągnie kostrzynian. W związku z tym zaproponowano lokalizację:

- wybiegu dla psów wraz z torem przeszkód z wykorzystaniem ukształtowania terenu oraz nasadzeń,
- toru terenowego dla quadów z zastrzeżeniem, że odpowiednie dla niego miejsce znajduje się w części północnej i północno wschodniej.

6. Zakończenie

Po spacerze badawczym uczestnicy oraz zespół konsultacyjny przenieśli się do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych na poczęstunek, gdzie następnie rozpoczął się kolejny etap warsztatów czyli World Cafe z elementami warsztatu przyszłościowego dla tej samej grupy młodzieży.